

Magda Stančíková, rod. Biedermanová

(* 1922 † 2022)

vypočujte
podcast

prečítajte
príbeh

Faktografické úlohy:

1. Na obrázku môžeš vidieť noviny Slováč, ktoré boli vydávané počas existencie Slovenského štátu. Vieš, kedy a akým spôsobom tento štát vznikol? Uveď.

Zdroj: Zivot.pluska.sk
Reprofoto: Peter Ličák

2. Na vyššie vyobrazenej titulnej stránke novín Slováč dominuje článok o prijatí Židovského zákona, tiež známeho ako Židovský kódex. Vieš, čo tento zákon obsahoval? Zisti a napíš.

3. Vyhľadaj na internete aspoň 5 informácií o židovskej komunite v Novej Bani a okolí, uveď ich sem.

Synagóga Nová Baňa, Štefánikova ulica.

Zdroj: Blog.sme.sk, J. Kováčik

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Aká politická strana zvíťazila v Československu vo voľbách v roku 1948? Kto sa stal prezidentom republiky?

.....

.....

.....

.....

5. Ako sa zmenili pomery v Československu po smrti sovietskeho prezidenta J. V. Stalina? Uveď aj zdroje, z ktorých si čerpal/a. Na základe čoho usudzujes, že sú tvoje zdroje dôveryhodné?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Vezmi si mapu Slovenska a Maďarska a na bielu plochu nižšie sa pokús ceruzkou približne načrtnúť tieto dve krajiny. Následne do tebou vytvorenej mapy farebnou ceruzkou zaznač, kde všade prežila Magda Stančíková, rodená Biedermanová, svoj život. Vychádzaj z prečítania príbehu pamätníčky. Odkaz nájdeš na prvej strane tohto pracovného listu.

Republika Slovenská. Neznámy autor. Zdroj: Webumenia.sk

2. Pani Stančíková prežila detstvo a mladosť v Novej Bani. Vrátila sa sem aj po 2. svetovej vojne. S čím sa stretla po návrate a prečo sa rozhodla z Novej Bane odísť?

Zdroj: Novabana.sk

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Heslom Magdy Stančíkovej bolo: „Najviac si treba vážiť rodinu, znamená všetko a nič ju nenahradí.“ Skús sa nad týmto heslom zamyslieť v súvislosti s tým, čo pamätníčka prežila. Prečo sa pre ňu stala rodina, tým najdôležitejším v živote? Ako vnímaš heslo ty sám/a?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Kedy bol pán Stančík prepustený z väzenia? Mohli sa manželia vrátiť k plnohodnotnému spôsobu života?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Projektové úlohy:

1. Magda Stančíková, rodená Biedermanová, pochádza z Novej Bane. V úvode svojho rozprávania spomína, ako sa tam mala dobre. Do Novej Bane sa vrátila i po 2. svetovej vojne, ale ako Židovka sa tam necítila vítaná.

Židovská menšina na Slovensku po 2. svetovej vojne takmer prestala existovať. Na viacerých miestach však nachádzame stopy židovskej kultúry. Nájde sa aj v tvojom meste alebo obci nejaká židovská pamiatka? Môže to byť synagóga alebo židovský cintorín, prípadne pamätný dom po nejakom významnom židovskom obyvateľovi. Možno nájdeš pamätník pripomínajúci židovské obyvateľstvo, ktoré sa už do tvojej obce nevrátilo. V prípade, že sa v tvojej obci takáto pamiatka nenachádza, zisti, či v nej žila židovská menšina. Kde bývali, aké zamestnania mali a podobne.

Tvoja úloha:

Zozbieraj informácie o danej pamiatke alebo miestach, kde Židia kedysi žili a napíš krátky opis (vznik, história a podobne). Text by mal byť na jednu stranu formátu A4. Priprav tiež fotodokumentáciu a zostav malý album daného miesta/danej oblasti.

2. Päťdesiate roky 20. storočia v Československu boli poznačené silnou propagandou socialistických a komunistických myšlienok. Všade sa nachádzali povzbudivé alebo naopak zastrašujúce heslá a plagáty.

Tvoja úloha:

Nájdí na internete propagačné materiály z 50. rokov a spolu so spolužiakmi pripravte nástenku z takýchto plagátov a textov. Diskutujte v triede o jednotlivých témach a skúste nájsť viac informácií na internete. Spolu s pánom učiteľom/pani učiteľkou sa zamerajte na kvalitné a dôveryhodné zdroje.

3. Manžel pani Stančíkovej strávil tri roky vo väzení. Nemohla ho navštevovať a komunikovať s ním jej dovolili iba písomne.

Tvoja úloha:

Skús napísať list v mene Magdy Stančíkovej jej manželovi do väzenia. Čo by si napísal/a blízkej osobe, s ktorou sa nemôžeš stretnúť, pretože nie je na slobode?